

Львівський державний університет фізичної культури

Кафедра Теорії і методики фізичної культури

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Теорія і методика фізичного виховання

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	01. Освіта
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	014 Середня освіта
ПРЕДМЕТНА СПЕЦІАЛІЗАЦІЯ	014.11 Середня освіта (фізична культура)
РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	другий (магістерський)
СТУПІНЬ	магістр
ОСВІТНЯ КВАЛІФІКАЦІЯ	магістр освіти (за предметною спеціалізацією «Фізична культура»), викладач фізичної культури

факультет післядипломної та заочної освіти

Робоча програма «Теорія і методика фізичного виховання» для студентів з галузі знань - 01. Освіта, спеціальності - 014 Середня освіта, предметної спеціалізації - 014.11 Середня освіта (фізична культура), другого (магістерського) рівня вищої освіти, ступеня – магістр, освітньої кваліфікації - магістр освіти (за предметною спеціалізацією «Фізична культура»), викладач фізичної культури.

Розробники:

Маланчук Г.Г., кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент кафедри теорії і методики фізичної культури

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри теорії і методики фізичної культури.

Протокол від “ _____ ” _____ 20__ року № _____

Завідувач кафедри професор Боднар Іванна Романівна

« _____ » _____ 20__ року _____ (Боднар І.Р.)

Схвалено вченою радою факультету післядипломної та заочної освіти
 предметна спеціалізація 014.11 Середня освіта (фізична культура)
 рівень вищої освіти другий (магістерський)
 ступінь магістр

Протокол від. “ _____ ” _____ 20__ року № _____

“ _____ ” _____ 20__ року Голова _____ (Сидорко О.Ю.)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		заочна форма навчання	
Кількість кредитів 4,5	Галузь знань: 0102 – Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини	Нормативна (за вибором)	
Модулів 2	Спеціальність (професійне спрямування): 8.01020101 – Фізичне виховання	Рік підготовки:	
Змістових модулів 4		6-й	7-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання		Семестр	
Загальна кількість годин 162		11-12-й	13-й
	Освітньо-кваліфікаційний рівень: магістр	Лекції	
		20 год.	14 год.
		Семінарські	
		16 год.	10 год.
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		52 год.	50 год.
	Індивідуальні завдання -		
	Вид контролю: залік, іспит		

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для заочної форми навчання – 1:1,5

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Теорія і методика фізичного виховання» є поглиблення знань інноваційного характеру для вирішення проблемних професійних завдань у галузі «фізичне виховання і спорт».

Основними завданнями вивчення дисципліни «Теорія і методика фізичного виховання» є забезпечення формування широкої наукової ерудиції та розвиток здібностей творчого теоретичного мислення.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати:**

- історико-логічний аналіз становлення теорії і методики фізичного виховання як наукової та навчальної дисципліни.;
- законодавчі та програмно-нормативні засади фізичного виховання;
- теоретико-методичні основи організації фізичного виховання в установах системи фізичного виховання;
- основи побудови процесу навчання руховим діям і розвитку фізичних якостей;
- зміст, засоби та методи фізичного виховання;
- управління процесом фізичного виховання;
- соціально-освітні та програмно-нормативні засади фізичного виховання студентів ВНЗ III-IV рівнів акредитації;
- теоретико-методичні аспекти фізичного виховання студентів ВНЗ III-IV рівнів акредитації.

вміти:

- творчо використовувати отримані знання з ТiМФВ при вирішенні педагогічних, навчально-виховних, науково-методичних завдань;
- визначати завдання фізичного виховання;
- володіти основами методик навчання руховим діям та розвитку фізичних якостей в осіб різного віку;
- володіти методами наукових досліджень з проблем ТiМФВ.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Історико-логічний аналіз становлення теорії і методики фізичного виховання як наукової та навчальної дисципліни.

Тема 1. Історичний аналіз розвитку ТiМФВ як наукової та навчальної дисципліни.

Тема 2. Сучасний стан та перспективи реформування національної системи фізичного виховання в Україні.

Тема 3. Актуальні проблеми теорії і методики ФВ як науки. Аналіз світоглядних, правових, програмно-нормативних, теоретико-методичних та організаційних основ сучасної системи фізичного виховання в Україні.

Змістовий модуль 2. Теорія і методика ФВ дітей дошкільного віку.

Тема 1. Завдання, засоби та форми ФВ дітей дошкільного віку.

Тема 2. Методика фізичного виховання дітей дошкільного віку.

Тема 3. Форми фізичного виховання у сім'ї.

Тема 4. Планування і контроль у ФВ у дошкільних закладах.

Змістовий модуль 3. Теоретико-методичні аспекти фізичного виховання студентів ВНЗ III - IV рівнів акредитації.

Тема 1. Соціально-освітні та програмно-нормативні засади фізичного виховання студентів ВНЗ III-IV рівня акредитації.

Тема 2. Методичні основи фізичного виховання студентів в основному та спортивному навчальному відділеннях.

Тема 3. Методичні основи фізичного виховання в спеціальному навчальному відділенні.

Тема 4. Методичні особливості навчальних занять з ППФП студентів ВНЗ III-IV рівня акредитації.

Тема 5. Методичні особливості позанавчальних форм фізичного виховання студентів ВНЗ III-IV рівня акредитації.

Змістовий модуль 4. Загальна характеристика фізичного виховання як педагогічного процесу.

Тема 1. Проблематика точної постановки завдань у фізичному вихованні. Аналіз сутнісного змісту принципів, що регламентують процес фізичного виховання.

Тема 2. Сучасна систематика засобів і методів фізичного виховання, проблематика їх удосконалення. Концепція побудови занять у фізичному вихованні.

Тема 3. Проблематика формування особистості у процесі фізичного виховання.

Тема 4. Проблематика формування фізкультурних знань, рухових вмінь і навичок.

Тема 5. Основи методики розвитку рухових якостей. Теоретичні основи управління фізичним вихованням. Контроль у ФВ.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Історико-логічний аналіз становлення теорії і методики фізичного виховання як наукової та навчальної дисципліни.												
Тема 1. Історичний аналіз розвитку ТіМФВ як наукової та навчальної дисципліни.								4				4
Тема 2. Сучасний стан та перспективи реформування національної системи фізичного виховання в Україні.								2	2			2
Тема 3. Актуальні проблеми теорії і методики ФВ як науки.									2			4

Аналіз світоглядних, правових, програмно-нормативних, теоретико-методичних та організаційних основ сучасної системи фізичного виховання в Україні.												
Разом за змістовим модулем 1							6	4				10
Змістовий модуль 2. Теорія і методика ФВ дітей дошкільного віку.												
Тема 1. Завдання, засоби та форми ФВ дітей дошкільного віку.							2	2				7
Тема 2. Методика фізичного виховання дітей дошкільного віку.							4	2				7
Тема 3. Форми фізичного виховання у сім'ї.								2				8
Тема 4. Планування і контроль у ФВ у дошкільних закладах.							2	2				8
Разом за змістовим модулем 2							8	8				30
Усього годин							14	12				40
Модуль 2												
Змістовий модуль 3. Теоретико-методичні аспекти фізичного виховання студентів ВНЗ III - IV рівнів акредитації.												
Тема 1. Соціально-освітні та							2	2				6

програмно-нормативні засади фізичного виховання студентів ВНЗ III-IV рівня акредитації.												
Тема 2. Методичні основи фізичного виховання студентів в основному та спортивному навчальному відділеннях.							2	2				8
Тема 3. Методичні основи фізичного виховання в спеціальному навчальному відділенні.							2					8
Тема 4. Методичні особливості навчальних занять з ППФП студентів ВНЗ III-IV рівня акредитації.							2					8
Тема 5. Методичні особливості позанавчальних форм фізичного виховання студентів ВНЗ III-IV рівня акредитації.							2	2				6
Разом за змістовим модулем 3							10	6				36
Змістовий модуль 4. Загальна характеристика фізичного виховання як педагогічного процесу.												
Тема 1. Проблематика							2					6

точної постановки завдань у фізичному вихованні. Аналіз сутнісного змісту принципів, що регламентують процес фізичного виховання.												
Тема 2. Сучасна систематика засобів і методів фізичного виховання, проблематика їх удосконалення. Концепція побудови занять у фізичному вихованні.							2	2				6
Тема 3. Проблематика формування особистості у процесі фізичного виховання.							2					6
Тема 4. Проблематика формування фізкультурних знань, рухових вмінь і навичок.							2	2				4
Тема 5. Основи методики розвитку рухових якостей. Теоретичні основи управління фізичним вихованням. Контроль у							4	2				4

ФВ.												
Разом за змістовим модулем 4								12	6			26
Усього годин								22	12			62
Усього годин								36	24			102

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Перспективи реформування національної системи фізичного виховання в Україні.	2
2	Актуальні проблеми теорії і методики фізичного виховання як науки. Аналіз світоглядних, правових, програмно-нормативних, теоретико-методичних та організаційних основ сучасної системи фізичного виховання в Україні.	2
3	Завдання, засоби та форми фізичного виховання дітей дошкільного віку.	2
4	Методика фізичного виховання дітей дошкільного віку.	2
5	Форми фізичного виховання у сім'ї.	2
6	Планування і контроль у фізичному вихованні у дошкільних закладах.	2
7	Соціально-освітні та програмно-нормативні засади фізичного виховання студентів ВНЗ III-IV рівнів акредитації.	2
8	Методичні особливості навчальних занять в основному та спортивному навчальних відділеннях ВНЗ III-IV рівнів акредитації.	2
9	Методичні особливості позанавчальних форм фізичного виховання студентів ВНЗ III-IV рівнів акредитації.	2
10	Проблематика точної постановки завдань у фізичному вихованні. аналіз сутнісного змісту принципів, що регламентують процес фізичного виховання. Сучасна систематика засобів і методів ФВ.	2
11	Проблематика формування знань, рухових умінь та навичок, розвитку фізичних якостей.	2
12	Основи методики розвитку рухових якостей. Теоретичні основи управління фізичним вихованням. Контроль у фізичному вихованні.	2

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Історико-логічний аналіз становлення теорії і методики фізичного виховання як наукової та навчальної дисципліни.	10
2	Теорія і методика ФВ дітей дошкільного віку.	30
3	Теоретико-методичні аспекти фізичного виховання студентів ВНЗ III - IV рівнів акредитації.	36
4	Загальна характеристика фізичного виховання як педагогічного процесу.	26
	Разом	102

6. Індивідуальні завдання

1. Ознайомитись із сучасним тлумаченням основних вихідних понять в ТіМФВ.
2. Підготуватись до дискусії «Сучасні підходи до тлумачення понять: „фізична культура особистості, фізичний розвиток, фізичні якості».
3. Підготувати реферат відповідно змісту модуля (тематика додається).
4. Підготуватись до дискусії «Оцінка можливостей реалізації Національної доктрини, перешкоди у її виконанні».
5. Підготувати повідомлення про засоби фізичного виховання, що недостатньо висвітлені у поширених науково-методичних публікаціях.
6. Зробити письмовий аналіз класифікації методів фізичного виховання які пов'язані з нормуванням і управлінням навантаження в процесі виконання фізичних вправ.
7. Підготуватись до дискусії (культура мовлення вчителя як складова професійної майстерності).
8. Ознайомитись із сучасним методологічними основами теорії навчання рухових дій.
9. Ознайомитись із сучасним тлумаченням «рухові задатки», «рухові здібності», «рухові якості», «рухова обдарованість», «талант», та визначенням взаємозв'язку між ними.
10. Складіть комплекс вправ розминки для заняття з визначеним вами змістом основної частини.
11. На основі вивчення відповідних літературних джерел сформуванати зміст сюжетного заняття з дошкільнятами.
12. На основі вивчення матеріалів періодичної преси сформуванати систему нормативів, яку студенти хотіли б застосувати у дитячих установах.
13. Опрацювати програми з фізичного виховання дітей дошкільного віку.
14. Скласти програму вивчення однієї вправи за вибором студента.
15. Зробити письмовий аналіз архітекtonіки та змісту програми з ФВ студентів ВНЗ III-IV рівнів акредитації.
16. Підготувати доповідь на «круглий стіл» на тему «Стан та актуальні проблеми реформування системи ФВ студентів ВНЗ III-IV рівня акредитації з урахуванням вимог сучасності».
17. Підготуватись до підсумкової контрольної роботи за змістом модуля.
18. Ознайомитись із сучасним досвідом організації позанавчальних занять з ФВ студентів у ВНЗ III-IV рівня акредитації.
19. Підготувати реферат відповідно змісту модуля (тематика додається).
20. Розробити комплекс вправ для самостійних занять студентів спеціального навчального відділення (групи А, Б, В – за вибором студента).

8. Тематика рефератів

1. Місце ТіМФВ в системі наукових знань у сучасному суспільстві.
2. Фактори, що забезпечують функціонування системи ФВ у сучасному суспільстві.
3. Традиції української народної культури, як передумова формування національної системи ФВ.
4. Внесок українських педагогів другої половини XIX першої половини XX століття у розвиток теорії і практики ФВ.
5. Сучасний стан системи ФВ в Україні (правові, програмно-нормативні, теоретико-методичні, організаційні основи).
6. Шляхи реформування національної системи ФВ в Україні.
7. Аналіз історично сформованих соціальних систем фізичного виховання у різних регіонах світу (за вибором студента).
8. Аналіз сучасних педагогічних систем фізичного виховання (за вибором студента).
9. Методологічні основи теорії навчання рухових дій.
10. Теорія побудови і управління рухами Н.А.Берштейна.
11. Методи ідеомоторного тренування та сенсорного орієнтування, що використовується в процесі навчання рухових дій.

12. Роль термінової інформації в процесі навчання рухових дій.
13. Вчення про сенситивні періоди природного розвитку рухових якостей.
14. Особливості жіночого організму та специфічні особливості силової підготовки дівчат та жінок.
15. Алгоритм розвитку простої та складної рухової реакції.
16. Особливості розвитку рухових якостей осіб другого зрілого віку.
17. Теоретико-методичні основи попереднього контролю.
18. Теоретико-методичні основи оперативного контролю.
19. Теоретико-методичні основи поточного контролю.
20. Теоретико-методичні основи етапного контролю.
21. Педагогічний контроль як чинник підвищення мотивації учнів (студентів, дорослого населення) до занять фізичною культурою.
22. Застосування технічних засобів термінової інформації у педагогічному контролі.
23. Сучасні фізкультурно-оздоровчі технології у фізичному вихованні студентів :
 - на прикладі фітнес-програм, що базуються на видах рухової активності аеробної спрямованості;
 - на прикладі фітнес-програм, що базуються на видах оздоровчої гімнастики;
 - на прикладі фітнес-програм, що базуються на видах рухової активності силової спрямованості;
 - на прикладі фітнес-програм, що базуються на сполученні видів оздоровчої гімнастики та занять силової спрямованості (за вибором студента).
24. Використання нетрадиційних систем оздоровлення і фізичного вдосконалення у ФВ студентів.
25. Використання нетрадиційних видів спорту у поза навчальній роботі з ФВ студентів.
26. Використання сучасних комп'ютерних технологій у ФВ студентів.

9. Методи навчання

Словесні, наочні

10. Методи контролю

Залік, іспит

11. Розподіл балів, які отримують студенти

Приклад для заліку

Поточне тестування та самостійна робота		Сума
Модуль №1		
T1	T2	100
50	50	

T1, T2 – теми змістових модулів.

Приклад для екзамену

Поточне тестування та самостійна робота		Підсумковий тест (екзамен)	Сума
Модуль 1			
T3	T4		100
50	50		

T3, T4 – теми змістових модулів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	
82-89	B	добре	

74-81	C		зараховано
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

12. Методичне забезпечення

1. Вербицкий А. А. Активное обучение в высшей школе: контекстный подход : метод. пособ. / А. А. Вербицкий. – М. : Высш. шк., 1991. – 207 с.
2. Дінейка К. В. Рух, дихання, психофізичне тренування / К. В. Дінейка. – К. : Здоров'я, 1984. – 168 с.
3. Канішевський С.М. Науково-методичні та організаційні основи фізичного удосконалення студентства. Вид. Друге, стереотипне – К.; 1999 – 270 с.

13. Рекомендована література

Базова

1. Демінський А.Ц. Основы теории и методики физического воспитания. – Донецк: АО Донеччина, 1995. – 520 с.
2. Линець М.М. Основы методики развития рухових якостей. – Львів: Штабар, 1997. – 208 с.
3. Масовая физическая культура в вузе: Учеб. пособие под ред. В.А.Маслякова, В.С.Матяжова. – Москва: Высшая школа, 1991.–240 с.
4. Матвеев Л. П. Методика физического воспитания с основами теории : учеб. пособ. для студентов ин-тов и учащихся пед. училищ / Л. П. Матвеев, С. Д. Мельников. – М. : Просвещение, 1991. – 191 с.
5. Матвеев Л. П. Теория и методика физического воспитания : учебн. для ин-тов физ. культуры / под. ред. Л. П. Матвеева, А. Д. Новикова. – 2-е изд., испр. и доп. – М. : Физкультура и спорт, 1976. – Т. 1. – 303 с. ; Т. 2. – 256 с.
6. Матвеев Л. П. Теория и методика физической культуры / А. П. Матвеев. – М. : Физкультура и спорт, 1991. – 543 с.
7. Романенко В.А. Двигательные способности человека. – Донецк: Новый мир, УКЦентр, 1999. – С. 245-296.
8. Теория и методика физического воспитания. Т.1. Общие основы теории и методики физического воспитания: Учебн. для студентов высших учебных заведений физического воспитания и спорта. /Под ред. Т.Ю.Круцевич, К., Олимпийская литература, 2003. – с. 424.
9. Теория и методика физического воспитания. Том 2. Методика физического воспитания различных групп населения /Под.ред. Т.Ю.Круцевич. – К: Олимпийская литература, 2003. – 392 с.
10. Теория и методики физического воспитания: Учебн. для студентов фак. физ. культуры пед. ин-тов по спец. 03.03. Физ. культура / Под ред. Б.А.Ашмарина. - М.: Просвещение, 1990. - 287 с.
11. Холодов Ж.К., Кузнецов В.С. Теория и методика физического воспитания и спорта: Учеб. пособие для студ. высших учеб. заведений. – 2 –е изд. испр. доп. – М.: Издательский центр «Академия», 2001. – 480 с.
12. Шиян Б. М. Методика фізичного виховання школярів: практикум / Б. М. Шиян. – Л. : Світ, 1993. – 184 с.

13. Шиян Б. М. Теорія і методика фізичного виховання школярів : [підруч. для студ. вищ. навч. закл. фіз. виховання і спорту] / Б. М. Шиян. – Т. : Навчальна книга – Богдан, 2004. – Ч. 1. – 272 с. – ISBN 966-7924-55-6.
14. Шиян Б. М. Теорія і методика фізичного виховання школярів : [підруч. для студ. вищ. навч. закл. фіз. виховання і спорту] / Б. М. Шиян. – Т. : Навчальна книга – Богдан, 2004. – Ч. 2. – 248 с. – ISBN 966-609-005-8.
15. Шиян Б. М. Теорія фізичного виховання / Б. М. Шиян, В. Г. Папуша, Є. Н. Приступа. – Л. : ЛОНМІО, 1996. – 220 с.

Допоміжна

1. Лєко Б. Теоретико-методологічні та психолого-валеологічні виміри процесу фізичного виховання у вищих навчальних закладах // Молода спортивна наука України – Львів, 2004, Т3. – С.198-205.
2. Національна доктрина розвитку фізичної культури і спорту: проект. – „Спортивна газета”, 4 грудня 2003.
3. Пидкасистый П. И. Психолого-дидактический справочник преподавателя высшей школы / П. И. Пидкасистый, Л. М. Фридман, М. Г. Гарунов. – М. : Пед. общество России, 1999. – 354 с.
4. Пономарев Н.И. Возникновение и первоначальное развитие физического воспитания. - М: ФиС, 1970 - 284 с.
5. Тер-Ованесян А.А. Педагогические основы физического воспитания. Москва, ФиС, 1978.
6. Фізичне виховання. Навчальна програма для вищих навчальних закладів України III-IV рівні акредитації. – Київ, МОіНУ, 2003, 33 с.
7. Фізичне виховання. Навчальна програма для вищих навчальних закладів України III-IV рівні акредитації. – Київ, МОіНУ, 2003, 33 с.
8. Язловецкий В. С. Физическое воспитание детей с ослабленным здоровьем / В. С. Язловецкий. – К. : Здоров'я, 1991. – 232 с.

14. Інформаційні ресурси

1. Матеріали лекцій.
2. Бібліотека.
3. Мережа Інтернет.